

J. G. Ballard

Merhaba Amerika

Türkçesi: Özge Ege Altan

Roman

1. Altın Kıyı

“Wayne, altın var burada, her yer altın tozu olmuş. Uyan, uyan! Amerika’nın sokakları altınla kaplanmış!”

Ekip çok geçmeden Aşağı Manhattan Bölgesi’nin ucuna vardı. *SS Apollo*’yu unutulmaya yüz tutmuş Cunard İskelesi’ne demirlediklerinde Wayne, McNair’in ambara nasıl da büyük bir heyecanla girdiğini anımsadı. Başmühendis bir şeyler anlatıyordu, konuşurken elleri, gereğinden fazla hareket ediyordu, sakalı ise bir fener gibi alevleniyordu.

“Wayne, hayalini kurduğumuz her şey tam da burada! Aç gözlerini de şuraya bak!”

Başmühendis Wayne’i hamağundan neredeyse düşürecekti. Metal tavana doğru kendini sabit bir konuma getiren Wayne, McNair’in alevler saçan sakalından gözlerini bir an olsun alamadı. Bakır renkli tuhaf bu ışık, geminin ambarını etkisi altına almıştı. Adamın etrafını sanki radyoaktif bir hortumdan fırlamış altın halılardan oluşan balyalar gibi sarmıştı.

“McNair, bekle! Bir de Dr. Ricci’ye sor! Yanılıyor olabi...”

Ama McNair gözden kaybolmuştu bile, gemiyi harekete geçirmeye hazırdı. Wayne kazan dairesine inmiş, McNair’in ürkümüş iki ateşçiye bağırıp çağırmasını dinliyordu. Uzun akşam nöbeti ta sabahın sekizinde bitmişti, hal böyle olunca, o da öğleden sonrayı uykuda geçirmişti. Bu sırada *Apollo*, Brooklyn kıyısının bir kilometre uzağına demir atmıştı. Buraya demir atmalarının sebebi, Profesör Summers ve yolculuğun keşif ekibine, atmos-

fer ölçümlerini yapabilmeleri için yeterli zamanı tanıyabilmekti. Artık New York limanına yanaşmaya hazırlardı. Plymouth'dan beri karaya ilk kez adım atacaklardı.

Geminin demir ırgatından gürültüler geliyordu; çapa zinciri, paslanmış pruva halkasından aşağı doğru iniyordu. Wayne hamağından yere doğru sürünerek kapısında sallanan kırık aynasında kendine hızla bir bakış atıp zaman kaybetmeden giysilerini üzerine geçirdi. Ona, aynadan, hantal bir meleğin dağılmış sapsarı saçları altında kalan ürkmüş gözler ve altın gibi parlayan bir yüz bakıyordu. Güverteye çıktığında bacadan çıkan bir kurum bulutu, pırıldayan velestralya yelkenini yüzlerce ateşböceğiyle kapladı. Atlantik Okyanusu'nda yedi haftadır süren seferden dolayı bitap düşen *Apollo*'nun eskimiş motoru, gelgitsiz kıyı sularında ilerlerken, mürettebat ve yolcular sabırsız bir bekleyiş içinde tirabzanlara dayanmıştı.

Wayne kendinden rahatsız olmuş, çok heyecanlanmıştı, bir çocuk gibi titriyordu, bu sırada parıldayan kıyıya bakakaldı. Brooklyn kıyı şeridi etrafa altınsı bir parıltı saçıyordu, sessiz limanlar ve antrepolar bu parıltıyı yansıtıyordu. Terk edilmiş Manhattan sokaklarının tepesinde asılı kalan akşamüstü güneşi, sokakları daha da ışıltılı bir hale getirmişti. Wayne bir an için uzun süredir sessizliğini koruyan bu caddelerin ve otoyolların, yeni gelen bu ziyaretçiler için kendilerini en nadide hazineleriyle sarıp sarmalayıp onların önüne serdiğini düşündü.

Apollo'nun hemen arkasında heybetli Verrazano Narrows Köprüsü görünüyordu. Wayne bu köprüye Dublin'deki Coğrafya Topluluğu'nda gördüğü eski slaytlardan aşınaydı. Köprünün fotoğraflarına saatlerce bakmıştı, tabii Amerika'yla ilgili diğer fotoğrafları da iyice incelemişti, ne var ki köprünün bu kadar devasa olabileceğini ve böylesine bir gizem barındırabileceğini hiç düşünmemişti. Bir yandan da köprü, herkes tarafından unutulduğu bu uzun asırda kendini iyice göstermeyi başarmıştı. Düşey kablolarıyla, çatırdayan, pas tutmuş bakır renkli bu yapı, sırt

üstü devrilmiş bir arpa benziyordu, sanki son parçasını aldırış etmeyen bir denize çalmıştı.

Oysa kütüphanedeki projeksiyon odasının karanlığında, hayalini kurduğu Manhattan silüetiyle karşısında duran bu manzara hiçbir şekilde bağdaşmıyordu. Akşamüstünün ışığında, düzinelerce bina gökyüzüne yükselmişti. Dört kilometre uzaklıktan bile bu koca binaların giydirme cepheleri bronz aynalar gibi parlıyordu, sanki caddeler külçe külçe altınlarla kaplıydı. Wayne, şehrin muhterem reisi olan Empire State Binası'nı, Dünya Ticaret Merkezi'nin ikiz kulelerini, Wall Street'e egemen olmuş 200 katlı OPEC Kulesi'ni ve kulenin Mekke'yi gösteren neon ışıklarıyla donanmış işaretini görebiliyordu. Hepsi birlikte, Wayne'in zirvesinden kanyonuna aşına olduğu ve ezbere bildiği silüeti oluşturuyordu. Şimdiyse bu silüet altın bir rüyaya evrilmişti.

Wayne, altındaki makine dairesinin penceresinden, McNair'ın ateşçilere bağırışını dinledi.

"Aman Tanrım, bu iş için küreklerinizden daha fazlasına ihtiyacınız var! Yaklaşık on beş santim derinliğinde olmalı, taa Apa-laş Dağları'ndan buraya kadar savrulmuş."

Wayne, McNair'ın heyecanından etkilenip önünde parlayan bu altın kıyıya doğru kahkaha attı. McNair, Wayne'den yalnızca dört yaş büyüktü, yirmi beş yaşındaydı. Dalgın ve yaşamaktan usanmış bir tavır takınmayı severdi, özellikle insanlara o nefret ettiği makine dairesini, o kömür yakıtlı kazanı, tuhaf pistonları ve on dokuzuncu yüzyıldan kalma çubukları gösterirken iyice yaşamdan soğurdu. Yaşamdan usanmasına usanmıştı ancak McNair hem işinin ehliydi, hem de elinden her iş gelirdi. McNair'ın eline bir kaldıraç verin, *SS Apollo*'yu yerinden oynatmasa bile dünyayı nasıl da yerinden oynatıyor bir görün. Edison ve Henry Ford bunu görse McNair'la nasıl da gurur duyarlardı ama...

McNair'ın garip bir mizah anlayışı olsa da Wayne ile arkadaş olan ilk kişiydi. Plymouth'dan çıkılan seferin ikinci gününde, kik teknesindeki güvertenin bez tentesinin altında titreyen genç ka-

çak yolcu, Doktor Ricci tarafından bulunmuştu. McNair, Kaptan Steiner'a, Wayne'in hamağının, mutfağın arkasındaki rutubetli bulaşıkhaneden çıkarılıp karanlık ama sıcak portuça getirilmesi konusunda yalvarmıştı. Belki de McNair, Wayne'de kendini görmüştü... O da McNair gibi Amerika Birleşik Devletleri'ne ulaşabilmek için karşısına çıkan engelleri aşmaya kararlıydı, belki de geleceğe dair hiçbir umudun yeşermediği Avrupa'daki yiyecek karnesi zırvalığından ve geçim sıkıntısından bıkmıştı ya da cazip bir yanı olmayan ve imkânsızlıklarla dolu hayatından bir an önce kurtulmak istiyordu...

Gerçi McNair bu konuda tamamen yalnız sayılmazdı. *Apollo*, hayallerle ve gizli arzularla dolup taşan bir nakliye taşıyordu. Wayne'in iki tarafında duran yolcuların kafasına bacadan çıkan kurumlar yağmıştı. Kurum içinde kalan yolcular ise Manhattan, Brooklyn ve New Jersey'nin altın kıyılarını parmaklarıyla sessizce işaret ediyordu. Uzun süre önce terk edilmiş bu kıtanın parıldayan sıcak karşılaşmasıyla kendilerinden geçmişlerdi.

Derken Wayne, sefer lideri küçük Orłowski'nin daha fazla buhar için Kaptan Steiner'ı çağırdığını işitti. Orłowski yolculuk süresince Kievli sesli harflerine nüfuz eden Amerikan aksanını geçici bir süreliğine yitirmişti. Ufacık megafonuyla feryat etmeye başladı:

"Kaptan, haydi, tam yol ileri! Hepimiz burada seni bekliyoruz! Şimdi kararını değiştirmenin hiç mi hiç sırası değil..."

Ama Steiner her zamanki gibi işi aceleye getirmemeye çalışıyordu. Köprüsünün üzerinde, dümencinin hemen yanbaşında duruyor, bacaklarını iyice iki yana doğru açmış bekliyordu, deneyimli bir gezginin bir serabı izlemesi gibi, bu altın kıyıya derin düşüncelerle bakakalmıştı. Kısa boylu, tıknaz bu adamın şaşılacak derecede hassas elleri vardı, kırklarındaydı, neredeyse yirmi yıl boyunca İsrail Deniz Kuvvetleri'nde görev almıştı. Kimseye hamle kaptırmayan çetinceviz bir satranç oyuncusu, amatör bir matematikçi ve uzman bir denizciydi.